

**РОЛЬ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
У СИСТЕМІ СУБ'ЄКТІВ ПРОТИДІЇ
ОРГАНІЗОВАНИМ ЗЛОЧИННИМ ГРУПАМ
У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ**

Роман Володимирович РОЗУМЯК,

*канд. юрид. наук, докторант
Харківського національного
університету внутрішніх справ
<https://orcid.org/0000-0003-0859-3325>*

Кабінет Міністрів України (уряд), є вищим органом у системі органів виконавчої влади, він відповідальний перед Президентом України і Верховною Радою України, підконтрольний і підзвітний Верховній Раді України у межах, передбачених Конституцією. У своїй діяльності уряд керується Конституцією та законами України, а також указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України [0; 0]. До кола основних завдань українського уряду згідно чинного законодавства належать: забезпечення державного суверенітету та економічної самостійності України, здійснення внутрішньої та зовнішньої політики держави, виконання Конституції та законів України, актів Президента України; вжиття заходів щодо забезпечення прав і свобод людини та громадянина, створення сприятливих умов для вільного і всебічного розвитку особистості; забезпечення проведення бюджетної, фінансової, цінової, інвестиційної, у тому числі амортизаційної, податкової, структурно-галузевої політики; політики у сферах праці та зайнятості населення, соціального захисту, охорони здоров'я, освіти, науки і культури, охорони природи, екологічної безпеки і природокористування; розроблення і виконання загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального, культурного розвитку, охорони довкілля, а також розроблення, затвердження і виконання інших державних цільових програм; забезпечення розвитку і державної підтримки науково-технічного та інноваційного потенціалу держави; забезпечення рівних умов для розвитку всіх форм власності; здійснення управління об'єктами державної власності відповідно до закону; здійснення заходів щодо забезпечення обороноздатності та національної безпеки України, громадського порядку, боротьби із злочинністю, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій; організація і забезпечення провадження зовнішньоекономічної діяльності, митної справи; спрямування та координація роботи міністерств, інших органів виконавчої влади, здійснення контролю за їх діяльністю [0]. Одним із важливих напрямків, за яким КМУ реалізує своє повноваження є сфери: правової політики, законності, забезпечення прав і свобод людини та

громадянина. У цих сферах уряд України: забезпечує проведення державної правової політики; здійснює контроль за дотриманням законодавства органами виконавчої влади, їх посадовими особами, а також органами місцевого самоврядування з питань виконання ними делегованих повноважень органів виконавчої влади; вживає заходів щодо захисту прав і свобод, гідності, життя і здоров'я людини та громадянина від протиправних посягань, охорони власності та громадського порядку, забезпечення пожежної безпеки, боротьби із злочинністю, запобігання і протидії корупції; здійснює заходи щодо забезпечення виконання судових рішень органами виконавчої влади та їх керівниками; створює умови для вільного розвитку і функціонування системи юридичних послуг та правової допомоги населенню; здійснює заходи щодо забезпечення функціонування системи безоплатної правничої допомоги; забезпечує фінансування видатків на утримання судів у межах, визначених законом про Державний бюджет України, та створює належні умови для функціонування судів та діяльності суддів; організовує фінансове і матеріально-технічне забезпечення діяльності правоохоронних органів, соціальний захист працівників зазначених органів та членів їхніх сімей; забезпечує координацію і контроль за діяльністю органів виконавчої влади щодо запобігання і протидії корупції; забезпечує соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких згідно із Законом України «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей» встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України [0].

Отже, Кабінет Міністрів України має цілий ряд важелів впливу на забезпечення належної протидії організованим злочинним групам у сфері економіки, зокрема завдяки своїм: а) нормотворчим повноваженням уряду, які дозволяють йому впроваджувати стратегічні та інші важливі матеріально-правові й процедурні засади організації та функціонування механізму протидії; б) установчим повноваженням, що дають змогу вищому органу виконавчої влади впливати на ефективність протидії через призначення ключових посадових осіб у правоохоронній системі, а також шляхом створення та ліквідації певних структурних ланок правоохоронного механізму (для прикладу, у вересні 2019 року КМУ ліквідував Департамент захисту економіки Національної поліції України з мотивів систематичних зловживань та порушень з боку цієї структури в системі Національної поліції. «Поліція більше не має права просто так втручатися у діяльність бізнесу! Сьогодні ми ліквідували цей підрозділ, який займався розкриттям економічних злочинів. Бо ця одіозна структура не захищала бізнес, а систематично заважала йому працювати. Найчастіше через суд отримували ухвалу на проведення слідчих дій і починали обшук: витягували з офісу комп'ютери, бухгалтерію, а з каси – гроші, документи. Через це паралізували роботу підприємств, а потім вимагали у бізнесу «викуп», – прокоментував

відповідне рішення Уряду тогочасний Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук [0]); в) бюджетним повноваженням, завдяки яким уряд визначає обсяги фінансування відповідних правоохоронних органів, а також програм щодо протидії злочинності. Крім того ці повноваження дозволяють уряду контролювати законність та ефективність використання виділеного фінансового забезпечення; г) контрольно-наглядовим повноваженням, що є важливим адміністративним інструментом перевірки та оцінки законності й ефективності реалізації відповідними органами виконавчої влади державної політики щодо протидії злочинності, зокрема у сфері економіки.

Список використаних джерел:

1. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 05.03.1998 р. № 183/98-ВР / Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. № 794-VII / Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>
3. Уряд ліквідував Департамент захисту економіки / Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/kabinet-ministriv-ukrayini-likviduvav-ubez>